

DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXIX.

V Ljubljani, 27. vel. serpana 1886.

List 35.

Sv. rožni venec.

Sv. rožni venec, tudi „Marijanski psalter“ imenovan, je molitev, ki ima naslednje dele:

- a) 150 Češena-Marij, katere vsakih 10 se začne z očenašem in konča s „Čast bodi Bogu Očetu“; to je en odstavek. Navadno se pri nas začneja z „Vero“, 1 „očenašem“ in 3 „češenamarijami“, kar je lepo, vendar ne bistveno potrebno.
- b) Pri vsakem odstavku se ob enem premišljuje ena izmed 15 skrivnosti.

Celi psalter deli se v veseli, žalostni in častitljivi del rožnega venca.

Da si premišljevanje vseh skrivnost rožnovenskih zljajšamo, se po besedah: „in žegnan je sad tvojega telesa Jezus“ — z malo besedami pristavlja tista skrivnost, ki se ima ravno premišljevat. Po razlagi sv. odbora za odpustke od mesca julija 1839 in 28. januarja 1842 tudi zadostuje, če se to spominjanje skrivnosti zgodi tudi le v mislih. Naj tukaj sledijo te skrivnosti, in pristavimo po vsaki skrivnosti tudi sad, katerega zamoremo iz premišljevanja vsake skrivnosti dobiti in izprositi. To premišljevanje ne zahteva zato nič več časa, kot bi se ga potrebovalo, ako se ustmeno imenuje.

Vesele skrivnosti.

1. Katerega si Devica od sv. Duha spočela. (Ponižnost.)
2. Katerega si Devica v obiskanju Elizabete nosila. (Ljubezen do bližnjega.)
3. Katerega si Devica v Betlehemu rodila. (Duh ubožtva.)
4. Katerega si Devica v tempeljnu darovala. (Pokorščina.)
5. Katerega si Devica v tempeljnu našla. (Sklenitev z Jezusom.)

Žalostne skrivnosti.

1. Kteri je za nas kervav pot potil. (Obžalovanje. Kesanje.)
2. Kteri je za nas bičan bil. (Spokornost.)
3. Kteri je za nas s ternjem kronan bil. (Zatrenje lastne ljubezni.)
4. Kteri je za nas težki križ nesel. (Poterpežljivo prenašanje težav svojega stanú.)
5. Kteri je za nas križan bil. (Ljubezen do Jezusa in Marije.)

Častitljive skrivnosti.

1. Kteri je častitljiv od smerti vstal. (Pravo spreobrnjenje.)
2. Kteri je častitljivo v nebesa šel. (Hrepenenje po nebesih.)
3. Kteri nam je častitljivo sv. Duha poslal. (Zbiranje duha in gorečnost v molitvi.)
4. Kteri je tebe, Devica, v nebesa vzél. (Milost srečne smerti.)
5. Kteri je tebe, Devica, v nebesih kronal. (Stanovitnost, strah božji, in zaupanje v častitljivo nebeško kraljico.)

Od kod izhaja molitev sv. rožnega venca.

Sv. Alfons Liguori odgovarja na to vprašanje: „Vsakdo vé, da je Božja Mati sama sv. Dominiku razodela pobožnost sv. rožnega venca.“ Sv. Dominik, ustanovitelj pridigarskega reda, tudi Dominikanski red imenovanega, dobil je namreč od papeža povelje, da naj krivoverske Albingence spreoberne. Dolgo časa je proti krivoverstvu te družbe pridigoval, pa le zelo malo se jih je odpovedalo krivoverstvu. Svetnik je tedaj množil molitev; posebno se je obrnil do preblažene Matere Božje, Marije. Na to mu je okoli leta 1206 preblažena Devica o rožnem vencu nekaj posebnega razodela in mu rekla: „Vpelji rožni venec in ta bo pomoček proti tolikim zlom.“ Od tega časa učil je in razširjeval svetnik rožni venec in delal je z naj boljšim vspehom.

Ktero veljavo ima molitev sv. rožnega venca?

Cerkev visoko ceni molitev sv. rožnega venca, daje mu prav veliko veljavo in sicer posebno iz treh vzrokov: 1. namreč zaradi njegovega izvira, 2. zaradi njegovega zapopadka in 3. zaradi posebnih milosti, katere je ljubi Bog že delil na pobožno opravljanje te molitve, in jih še deli.

Cerkev, kakor to mnogi odloki papežki in posebno tudi vpeljava in cerkvene dnevne ure praznika sv. rožnega venca spričujejo, čisla rožni venec kot iz božjega izvira, in daje mu zato visoko veljavo.

Pa tudi zaradi obsega (zapopadka) daje Cerkev toliko veljavo tej molitvi. Ali pa je res kaka boljša molitev, ko očenaš, katero nas je Kristus Gospod sam učil, in in češena Marija, katero nas je tudi Bog po angelin in po sv. Cerkvi učil? Ali ni nadalje prav lepa molitev tudi preslavljanje trojedinega Boga v besedah: „Čast

bodi Očetu" itd.? In kaj more bolj vzvišenega biti za vernega kristjana, kot skrivnosti našega odrešenja, ki se v rožnem vencu pred oči stavijo?

Če se nahajajo ljudje, ki molitev sv. rožnega venca zasramujejo in zasmehujejo, moramo opomniti, da to more izvirati le iz velike nevednosti ali pa iz nevérnega in Bogu odtujenega serca. Ali more mar okoliščina, da rožnega venca marsikateri tako ne molijo, kot bi ga morali, kateremu pravico dati, da bi zaradi tega o ti molitvi sami nevredno govoril in sodil? Je-li rožni venec kriv, ako to lepo molitev kdo slabo opravlja? Ali niso mar krivi le oni, ki jo slabo molijo?

(Dalje naal.)

Škofov blagoslov.

Kadar škof gre v cerkev ali iz cerkve, kadar gre s procesijo skoz mesto itd. — vsi ljudje poklekujajo in sprejemajo škofov blagoslov. Kadar pride v kako družbo, v šolo itd., veči del pred odhodom prosijo sv. blagoslova. Sploh, koder koli škof hodi sam, ali spremljan od duhovščine, povsod se verniki zbirajo, poklekujajo in sprejemajo sv. blagoslov. Posebno rade matere hodijo z otroci, kateri zraven matere pokleknejo, naj manjši pa je na naročji svoje matere, in tako vsi sprejmejo škofov blagoslov.

Ljudje visoko vrednost stavijo v škofov blagoslov, in to po pravici. Sej že blagoslov novega mašnika ljudje visoko cenijo, koliko bolj še le škofovega. Škof namreč, ko novega škofa posvečuje, moli nad njim in prosi: „Bog in Oče našega Gospoda Jezusa Kristusa, kateri te je blagovolil za škofa povzdigniti, on naj te prenapojí s krizmo in z natókom skrivnega maziljenja in obogati naj te s polnostjo duhovnega blagoslova. Vse, kar blagoslavljáš, bodi blagoslovljeno; kar posvečuješ, bodi posvečeno, in pokladanje te posvečene roke naj služi vsim v blagor.“

Škof tedaj pri posvečevanju dobí v sebe skrivnosten studenec duhovnega blagoslova, sv. krizma ga bogato napolnuje in skrivnostno duhovno mazilo ga obilno navdaja; kadar on pozdigne roko k blagoslovljevanju, se ta skrivnostna krizma in obilnost svetega mazila razširi na tiste, ki so blagoslovljeni, in polnost svetega blagoslova se izlija vanje, darovi tistega „žegna,“ ki ga je Bog dal v škofovo roko. Kdo vé, kakošne nesreče žugajo marsikteremu otročiču ali odraslemu, ktere se pa odvernejo morebiti ravno vsled škofovega blagoslova. Velika dobrotá je tedaj škofov blagoslov in hvaležno naj ga sprejme, kdor ima priliko.

S kolikom trudem škof večkrat duhovnije obiskuje in malim deli zakrament sv. poterjenja ali sv. birme. To delo in trud se polajša pri višem pastirji z zavednostjo, da verniki iščejo in želé škofovega blagoslova, da ga visoko cenijo in si ga res v korist obračajo. Ko bi pri mladostni nespremišljenosti marsikateri morebiti naglo smert storili, ali se sicer hudo poškodovali, jih sad škofovega blagoslova tega dostikrat obvaruje! Koliko bi jih zgodaj prišlo volkovom pohujšanja v žrelo, ki jih je sv. birma in škofov blagoslov te nesreče obvaroval!

Treba je pa tudi mladino in nevedne odrašene učiti, kaj jim je storiti pri škofovem blagoslovu. Kadar viši prečast. duhovni pastir birmancem ali sploh ljudstvu ima podeliti sv. blagoslov, naj sleherni serce k Bogu povzdigne, obudí obžalovanje čez svoje grehe in goreče želje, da bi mu milostni Bog po škofovem blagoslovu podelil bogastvo svojega blagoslova za duhovne in telesne potrebe, za odvernjenje vsega hudega, za mirno življenje in za srečno zadnjo uro.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Družba ss. Cirila in Metoda.) Tajništvo nove družbe ss. Cirila in Metoda piše, naj tudi Danica poroča o njegovi delavnosti. Ta družba po svojih pravilih ima namen „podpirati in pospeševati slovensko šolstvo na katoliški in narodni podlagi. V ta namen za slovenske otroke napravlja in vzdržuje šole in otroške vertove, ali pomaga napravljeni in vzdržavati jih, nastavlja učitelje, daje podpore in nagrade, izdaja primérne spise in knjige.“

Imela je 5. avg. drugo sejo in snide se še enkrat pred koncem tega mesca. Storila je sklepe: 1) Razširiti oklic do slovenskega občinstva v prid tega društva; 2) dati poduk za vstanavljanje podružnic; 3) poljudni spis o tej družbi; 4) vstanoviti „otroško zabavišče“ ali tako imenovan „otročji vert“ za varstvo malih otrok. —

Pri spisih in podukih, kaj pa, da izhaja se na to, kakošni bodo. Manj priporočila vreden, po naši misli, je nasvetovani ~~več~~, da naj se tudi s pomočkom „veselic“ množijo prihodka, ker pri veselicah, ako so s plesi itd., se lahko več pohabi, kot se pri otrocih s to napravo koristi.

Potrebna opomba utegne biti tudi ta: Družba je vstanovljena za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko in ima ~~zarés~~ katoliško ali cerkveno ime; nič se na dozdej še ni naznanilo ali ališalo, v kakošni razmeri je do visjih cerkvenih oblastnij teh dežel? Ta reč in vravnava, zdí se nam, je izmed bistvenih, ako ima družba biti v resnici koristna.

Od D. M. v Polji. V nedeljo, 8. t. m., praznovala se je tukaj priserčna slavnost, blagoslovljena bila je naši mladini šolska zastava. Že o prazniku preav. Rešnjega Telesa domeniło se je tukajšno učiteljstvo a. č. g. kaplanom Fr. Makincem, da je med nuje tukašnje potrebe prištevati naprava šolske zastave, da šolska mladina ne bo o slovesnih obhodih in družih slavnostih potikala se tu in tam, kakor zgubljená, ampak zbirala se okrog svoje zastave.

Sklep bil je hitro storjen in zastava naročena z namenom, da se že šolako leto s slovesnim blagoslovljenjem sklene.

Ko se je učencem ta sklep objavil, hitro začeli so z veseljem prinašati doneske, vsaki po svoji zmožnosti, po 10, 20, 30, 40, 50, 60 kr., nekateri celo po 1 gld. in še več. Ravno tako so odraščeni s svojimi doneski veselo pomagali, ko se jim je bila reč v cerkvi naznanila. Da je bilo tako v ta namen kmalo zbranih 120 gld., ni se čuditi. A tudi nada, da se smemo zanašati na zdatno pomoč od nekdej šoli naklonjene gospode Fužinske grajščine in tovarniških gospodov vradnikov, ni nas motila: ker razveselili so nas z nepričakovanimi zneski (gosp. Baumgartner z 20 gld., in gosp. ravnatelj tovarne obljubil je vse poravnati, kar bi slučajno še primanjkovalo.) Vsi doneski so zaznamujani natančno v šolski kroniki.

Za slovesno blagoslovljenje ob $\frac{3}{4}$ na 10 povabljená sta bila za kuma novi zastavi bl. gospod Ed. Englender, ravnatelj tovarne, in bl. gospa Mat. Stadlerjeva, soproga tovarniškega blagajnika, katera sta povabilo radovoljno sprejela, kar je slavnost močno povišalo. Nekoliko minut pred pričetkom blagoslovljenja podala se je v šolskem poslopji zbrana šolska mladina z novo zastavo na čelu v lepem redu po dva in dva skupaj v cerkev.

Ko so čast. gospod župnik Fr. Levičnik doveršili blagoslovljenje, naznanjal je to pok možnarjev in šolski otroci, ki so bili k temu v polnem številu zbrani, zapeli

so prav ginljivo zahvalno pesem in potem cesarsko himno.

Med govorom z lece razložil je č. g. kaplan prav ginljivo s cerkvenega stališča pomen podob in barv na šolski zastavi. Sledila je slovesna sv. maša, pri kateri je pël z večinoma moški kvartet, nekaj pa tudi mešani zbor.

Popoldne imela je šolska mladina z novo zastavo procesijo za sv. leto k podružnični cerkvi v gornji Kašelj. Med obhodom peli so učenci litanije Matere Božje in molili sv. rožni venec. S to procesijo, katero je vodil gosp. kaplan, bila je tudi združena procesija za odraščene, katero so vodili gosp. župnik.

Ko so gosp. župnik v cerkvi odmolili litanije vseh svetnikov, zapeli so učenci dve pesmi od M. Božje in se vernili proti domu.

Na poti domú nas je že tovarniška gospoda pričakala pri gornjem Kašlju, in je pri Gasarji prijazno s primérno južino pogostovala vso šolsko mladino, čez 300 otrok.

Vsi odraščeni so rekli, da take šolske slovesnosti še niso videli. Gotovo ostane njim, posebno pa še šolski mladini, ta slavnost v živem spominu, pa ljubezen do gospóde, ki ji je blagodušno napravila tako veselje. V imenu šolske mladine in učiteljstva ji pa bodi tukaj priserčna zahvala izrečena.

Iz Žalini, 16. avgusta. — (25letnica.) Letošnji srebrenomašni smo petindvajsetletnico obhajali 9. in 10. avgusta v Žalini.

Leta 1861 nas je doveršilo v Ljubljani bogoslovne študije 13 duhovnikov. V teku 25 let je Gospod k sebi poklical pet naših blagih součencev in duhovnih bratov, in ti so: Gg. župniki Pr. Jan, Janez Janša, Lovr. Mazek, Jan. Tomazin in frančiškan pater Avguštin Pernar. — Upamo, da so ti v nebesih obhajali svoj 25letni jubilej.

Po bolezni zadržani v Žalino niso mogli priti trije gospodje: Vpokojeni vikar Jurij Jarec, župnik Lovrenec Mencinger, pater Kalasancij Margreitner.

Prišli so in slavnosti so se vdeležili sledeči gosp. župniki: Mih. Bogolin, Jož. Preša, Pet. Režek, Lovr. Urbanija, in frančiškan pater Benjamin Fabijan.

Slavnost se je veršila, kolikor je bilo mogoče, po načrtu in sporedu naših sprednikov, kateri so tako sijajno obhajali petindvajsetletnico mašništva lani v Vipavi in predlanskim v Šentjurji pri Kranji.

Take svečanosti so imenitne in spodbudne, ne le za duhovščino, ampak tudi za ljudstvo. Naš verni narod svoje duhovne pastirje spoštuje in ljubi; ž njimi čuti in moli; ž njimi se veseli in žaluje. Duhovščina je z ljudstvom in ljudstvo z duhovščino. Ne čudite se torej, da ima dober duhovni pastir tolik vpljiv do vernega ljudstva našega. To se kaže in vidi pri vsih cerkvenih slovesnostih, in priča tega nam je tudi petindvajsetletnica v Žalini, dasi je bilo tako malo jubilarantov.

Na drobno ne bom popisaval, kako slovesno in gostoljubno so nas sprejeli. Toliko slavolokov, napisov in mlajev; toliko krasnih zastav, šopkov in vencev! Mogočno streljanje, zvonjenje i. t. d. Komu bi se človek bolj čudil, gosp. župniku ali župljanom, ki so vse to napravili in priredili? —

Najlepše, se vé, da je bilo v cerkvi, katera je vsa prenovljena. Pobožnega ljudstva vse polno, orglanje lepo, petje v cerkvenem duhu krasno, slavnostni govor župnika Režek-a izversten. Vse v najlepšem redu! —

Peto sv. mašo z blagoslovoma in zahvalno pesmijo je imel pater Benjamin z asistencijo. —

Kor je bil 10. t. m., sv. Lovrenca dan, tudi god domačega gosp. župnika, je prišlo počastit njega in nas

jubilante več sosednjih gg. duhovnov, tovarišev in prijateljev.

Pri obedu smo se spominjali žalostnih in veselih dogodkov minulih lét, in verstile so se običajne napitnice na zdravje: Svetemu očetu papežu, mil. gosp. knezoškofu, svetlemu cesarju i. t. d. — i. t. d. —

V sredo, 11. t. m., smo se poslovili s terdno obljubo, da se hočemo čezi 10 lét zopet sniti v veseli družbi, če bo Božja volja! In razšli smo se na vse strani — vsak na svoj dom.

Z Jesenic. Blagoslovljenje dveh stranskih altarjev. Bil je dan duhovnega veselja 8. pobinkoštno nedeljo za Jeseniško duhovnijo, ko so blagoslovili prečastiti gosp. kanonik Miroslav Križnar v spremstvu 4 gg. duhovnov dva nova stranska altarja iz lesa, v katerih enem je glavna svetnica Marija preblažena Devica, sv. rožnega venca kraljica, s stranskima podoboma njenih staršev sv. Joahima in sv. Ane; v drugem je pa sv. Jožef, rednik in varh sv. rodovine, zavetnik vesoljne kerš. Cerkve, in posebej Kranjske dežele, z apostoljnoma sv. Jakobom in sv. Jernejem. Altarja sta primérno z drugo cerkvijo v renesanci večinoma prav pravilno izdelana, in tudi kipi so prav lično izrezani in „polihromirani,“ vsak postavljen v svojem trončku. Vsi kipi in posamezne olepšave so v nekem lepem soglasji z drugo stavbarijo, tako, da priprostim ljudem jako dopadajo in tudi zvedenci z bolj kritičnim očesom izrekajo splošno zadovoljnost nad to novo napravo. Naredil ju je podobar in zlatar Al. Geceļj v Kranji.

Gospod celebrant so po blagoslovljenji v dobro premišljenem in jako umevnem govoru omenili sploh začetih altarjev že v starem zakonu, ter prestopili k altarjem pri službi B. v novem zakonu, na katerih se opravlja nar. svetejši daritev n. zak. trojedinemu Bogu v čast, zahvalo in spravo, in na dalje so priporočevali, da mora v izrečeni namen vsak kristjan v svojem sercu Bogu postaviti altar in na njem Bogu dopadljive daritve opravljati.

Bogu dopadljiv dar pa zamore le priti iz čistega, z grehom neomadežanega serca, ker je pa človek le slaba in omahljiva stvar sam na sebi, mnogim nevarnostim in zapeljevanjem izpostavljen — zlasti od strani zdaj zlo zapeljivega sveta; se zatorej lahko in kmalo prigodí, da v greh pade in omadeža svoje serce. V tej nesreči je kristjanu pomoč in tolažba, da ima, kakor sv. vera uči, prijatelje in prijateljice, pomočnike in priprošnjike v nebesih, med mnogimi drugimi posebno one, kateri se nam na novih altarjih pred oči stavijo.

Marija prečista Devica nam je v vsem nar. lepši zgled svetega, nedolžnega, čednostnega življenja v vsih okolišinah; pa tudi za zagrešenega človeka je ona pribežališče, kar priča posebno zgodovina začetka in vpe-ljevanja molitve sv. rožnega venca ob času sv. Dominika nasproti krivovercem Albinžanom, kakor tudi kasneje nasproti ljutemu sovražniku keršanstva — divjim Turkom, ter se je Marija v raznih priložnostih kazala kot mogočna kraljica sv. rožnega venca. Zatorej nas tudi sv. Oče Leon XIII v sedanjih nenavadnih stiskah in potrebah človeštva, sklicevaje se na take zgodovinske zglede, opominjajo k molitvi sv. rožnega venca in so tudi še posebej en celi mesec v letu za to pobožnost odločili in nam prav gorko priporočajo pobožno in pogosto te molitve se posluževati! Zlasti da bi se z njo prav zaupljivo, v sedanjem sv. letu priporočevali Kraljici sv. rožnega venca!

Sv. Joahim in sv. Ana naj svetita posebno starišem, kako naj si prizadevajo svoje otroke, kakor ona dva Marijo, v Božjem strahu in prav keršansko izgojiti, ter

naj večkrat pomislijo, da si starši pri zanemarjanju te dolžnosti nakladajo silno veliko odgovornost.

Pri drugem altarju so govornik kazali posebno na sv. Jožefa z malim Jezuškom in goreče povdarjali, kako bi se v sedanjih razburjenih časih gotovo vse na boljše obračalo v posameznih hišah, soseskah in deželah, ako bi si prizadevali ljudje v samskem, kakor posebno v zakonskem stanu, in zlasti pa družine, po zgledu sv. Jožefa, sv. Družine živeti — pobožno, pohlevno, mirno, trezno, pravično in sploh pošteno, ter bi vsak si prizadeval v svojem stanu zadovoljen biti — lepo spolnovaje svoje dolžnosti! tako bi srečni bili v življenju, v smerti in tudi v večnosti.

Sv. Jakob in sv. Jernej naj vsakega v nemata k apostolski delavnosti in pa k stanovitnosti v dobrem do konca življenja, kakor sta ona kazala z zgledom, ter sta poslednjič oba svojo kri prelila za sv. vero in si tako zaslužila mučeniško krono. Bog daj, da bi bile dobro prevdarjene besede padle na rodovitno zemljo in bi obilno sadu obrodile za večno življenje!

Potem je bilo darovanje v namen naprave imenovanih dveh altarjev, pri katerem se je mnogo občinstva vdeležilo iz vseh krogov in se je s tem djansko pokazalo, da Jeseniške farmane veseli lepota hiše Božje. Poslednjič je bila velika sv. maša, pri kateri so nekteri gg. oijaki iz ljubljanske gimnazije z domačimi pevkami pravilno cerkveno petje z orgljanjem vred prav hvale vredno preskerbeli.

In ta splošna obilna vdeležba pri tem cerkvenem opravilu priča, da je ljudstvo sploh verno in da ga veselijo bolj nenavadne cerkvene slovesnosti, čeravno je bila na eni strani vabljava priložnost iti na cerkveni somenj v sosednji fari, od druge strani pa vdeležiti se bolj posvetnega razveseljevanja na bližnjem Blejskem jezeru. Bog ohrani slovensko ljudstvo v takem duhu!

V Černučah je bila preteklo nedeljo prav pri-serčna svečanost, namreč vmetovanje novega župnika, č. g. Janeza Kobilca. Predstavljal ga je preč. gosp. patron Mengeški župnik Jan. Zorc s prav čverstim in podučnim cerkvenim govorom, v katerem je poleg reka: „Daj čast, komur si dolžan čast“ (Rim. 13, 7) zares tehtno pojasnoval čast in spoštovanje, ki gre duhovnu zaradi vrednosti, ki jo ima od Boga, zaradi svoje službe, in ker je namestnik Kristusov. Z novim gosp. župnikom vred je bilo pričujočih 8 gg. duhovnov, blag. okrajni glavar gosp. Mahkot, več sorodovincev in družih civilnih gospodov. Razne primérne zdravice na patrona, novega župnika, blagorodnega gosp. glavarja itd. so kaj veselo poživiljale družbo pri naslednjem pogostovanju. Vse se je spoštljivo vzdignilo, ko je zadonela zdravica na sv. Očeta papeža Leona, na presvitlega cesarja in na milostnega kneza škofa. Zlo veselili so ljudje novega gosp. župnika; Bog daj, da bi bili vsi skupaj srečni ter bodi vse vsem v blagor, pastirju in ovčicam!

Romanje v Lurd. Lurd, 18. avg. Veliki Šmarén po veliki sveti maši smo zapeli Avstrijci cesarsko himno: pač menda se nikdar tako slovesno peto v Lurški baziliki. Navdušeno smo se dvignili ob teh domačih glasovih tu zedinjeni Avstrijani: Slovani, Nemci ter Ogri. — Včeraj, predvečer cesarjevega godu, smo poslovljajoč se od Lurške Matere Božje pred jamo glasno molili 5 očenašev za cesarja. Ginilo me je, kako so skupno z nami ~~za~~ Franc Jožefa tudi tu sem danes z zastavo došli francoski romarji iz Angerske škofije. — Vseskozi, kamor pridemo, nas zavidajo za našega katoliškega in tako dobrotljivega cesarja. Čisto naravnost namreč francoska duhovščina toži: kako bridko se ji sedaj godi.

Paray-le-Monial, 19. avg. Duhovni so tu na kolodvoru pričakovali avstrijskih romarjev — tujcem so prijazno kazali (in kako dobro to dé daleč od doma!), v ktere vozove naj sedejo, da se popeljejo poprej z železnice v mesto. Po mestu so se ponujali kažipote; tako n. pr. je peljal eden mene v samostan k grobu dušnega voditelja sv. Margarete Marije Alakok — slovečega očeta Colombiéra.

Hitel sem, došel v mesto, k kapelici, kjer se je prikazal Jezus redovnici Margareti Mariji Alakok razodevajoč ji Božje dobrotljivosti svojega presv. Serca. Težko je praviti: česa človek prosi in kako prosi, če kleči tu kot jaz pred svetnico, ki leži na srebrni blazinici, čisto černo opravljen, v levi deržeč sreberno lilijo, čamerle oči pa ji na pol odperte gledajo doli na Jezusovo presv. Serce, ki ga nosi v desni.

Pri obedu sem se soznalil z moravskim župnikom, Ludvikom Schubertom, 83 letnim starčkom, ki je 59 let mašnik in bo prihodnje leto — če Bog dá in Jezusovo presv. Serce — pél dijamantno sv. mašo. Še 32. let stareje duhovne šteje njegova škofija in ni mi treba praviti, da je naše družbe starosta — a tako nedolžno vesel, da se mu čudiš. Odkrita prijaznost mu sije iz obraza, odgovorja pa, če ga vprašaš: kako je? „Prav dobro; za tisoče bi ne dal svetih spominjev tega potovanja“. Kako mu je bilo pri serci, ko smo mu tukaj mizi danes, vprav njega godu dan, napili tu zedinjeni Čehi, Slovenci, Dunajčanje in Bavarci, dragi bralec, to sam uganjúj. Pozdravila ga je tudi tu ob mizi nazoča soromarica pobožna baronica Wüllerstorff še posebej.

Z Bogom!

Tomo Zupan.

Romanje v Lurd. Dunaj, 23. avg. Oddal sem za avstrijsko Lurško zastavo k poprej zaznamovanim tudi še 5 for., pismeno v Lurd mi doposlanih po čast. gospej materi Antoniji Murgelj.

Nedvombeno prijazno so nas povsod sprejemali na francoski zemlji — katoliki smo si povsod domačini. Nad vse hvaležna pa nam je bila katoliška duhovščina, ki se je zasebno in na prižnicah zglasovala: kako serčno tolažbo smo ji na Francosko prinesli Avstrijanje. Romarjev vedenje so Lijonci povzdigovali in pozneje Luržani.

~~Veliki Šmarén nedelje, po veliki sv. maši v baziliki smo zapeli Avstrijci cesarsko himno, pač menda se nikdar peto v tem veličastnem Božjem hramu. Navdušeno smo se dvignili ob teh domačih glasovih tu zedinjeni Avstrijci.~~

16. avg., ponedeljek, po jutranji Božji službi pred jamo preč. D. M., je Čehi ~~Bezstarosty~~ svojim rojakom govoril navdušeno v domačem jeziku. Na to je kan. Kosar povzel milo slov. besedo. In verstile so se tu pred jamo potem česke ter slovenske pesmi. Pervokrat pač slovenske — in za to se je Štajarcem zahvaliti, katerih je prišlo v velikem številu tudi priprostega — se vé, da ne revnega ljudstva. Lurd je pač preoddaljen za nepremožnega božjepotnika.

Ta popoldan ob 3. uri se je potegnila avstrijska zastava gori pod bazilikin strop. Ko se je jela dvigovati, zadonele so mogočno orglje s kora avstrijco cesarsko himno. Na to pa je nadškof iz Cagliarija navdušeno v latinskem jeziku romarje nagovoril — hvaleč visoke avstrijske kroge in pa najzadnjega vernega Avstrijca.

17. avg., v torek zjutraj, je v veliki sobani privatne ~~gosp. govornik~~ zbranim Avstrijcem opat, oče Franc. Franc je zapustivši Marijo Zvezdo v Bosni šel v Afriko. Tam je postal opat, kot opat je včeraj ~~za~~ stavnosti slovesnosti nosil s cela bel habit; mesto zlatega persnega križa pa na vijoletni vervici lesen križ, zrezljan iz zanimivega afrikanskega lesa, ki kihanje proizvoduje, kadar ga delavec obdeluje. Imel je v roci leseno, ne pa

sreberno palico. Pravil je danes ^{avstrijski} o svojem misijonu in hvalil je pobožnost tistih čerki, ki so se k katoliški veri spreobrnili.

Zanimalo bo „Dan.“ bralce, da bo opat oče Franc bival radi svojega oslabilnega zdravja do 3 mesce v Evropi in sicer v Würzburgu. Utegne pa priti celo v Ljubljano, in ko bi prišel, želel bi kje (če ne v cerkvi — v kaki privatni sobani; ponudil sem mu Alojzijevišče) govoriti o svojem poslovanji med Afrikanii.

K bivanju v Lurdu naj pristavim še to, da je vsaj 3krat prišel pozdravit nas s svojo soprogo in svojo hčerjo sedaj tu bivajoči sloveči pisalec o Lurški Materi Božji, Henrik Lafette. — Omenjujočemu mu, da je tudi na slovenski jezik predstavljena njegova lepa knjiga — izjavil se je, da mu je to znano in pozdravil bi bil rad osebno med nami slovenskega prestavljalca.

20. avg. smo bivali ob svetišči blažene Margarete Marije Alacoque v Paray-le-Monialu. Od Marije Brezmadežne v Lurdu k Jezusovemu presv. Sercu v Paray — od proseče Milosti do Njega, ki vso milost deli: kako srečno izbran ta korak!

21. avg. smo ^{potujoč} skozi Svico zgubili mnogo romarjev, ki so se odmenili obiskat še v tej deželi Marijino svetišče v Einsiedel-u. — Pervi ^{načrt} prišli na Dunaj 22. avgusta.

Te dni pa dojdemo vsi zdravi, vsi veseli vsak v svojo ožjo domovino, hvaleč Boga in Marijo za vse prežete dobrote iz tako velikih milostnih krajev.

Po zunanje nas je Marija varovala očividno: ker izmed ogromne toliko časa in tako daleč skup potujoče množice 581tih romarjev se nikomur nič posebno žalega ni pripetilo.

Kakošnih notranjih milosti pa je postal vsakdo deležen — čutil bode sam najbolje v prihodnjem, Bog daj! blaženem mu življenji.

Tomo Zupan.

Iz Amerike. S. A. d. 24. jul. 1886. Ker so semenišče prizidavali in popravljali, smo dobili letos nekoliko poprej počitnice, kar je, se vé da, dijake zelo razveselilo, ker so zamogli tem hitreje pozdravit svoje domače znance po dolgi ločitvi. Navezal sem culico tudi jaz in se podal, na prijazno povabilo č. g. J. T., ki sem vlani v jednom njihovih misijonov imel šolo; kakih 120 ang. milj oddaljeni S. E., da bi se tu nekoliko odpočil in pridobil novih moči za prihodnje leto. Med potjo sem obiskal č. g. A. Plut-a, župnika v Shakopee. Omeniti moram veličastne procesije sv. R. T., katero so vodili č. g. T. sami med spremstvom še dveh duhovnov. Navadno tukaj po večih mestih procesija ne gre iz cerkve, zaradi drugovercev. A v Shakopee je to že stara navada. Mesto je večinoma katoliško, razdeljeno v dve fari, irsko in nemško, katera poslednja je ena največjih nemških fará v Št. Pavel-ski škofiji.

Oskerbovali so jo prav vestno č. g. A. P. čez deset lét. V veliko žalost katoličanov preselili so se v Št. Pavel (v začetku t. m.) ter spolnili željo m. škofa, vstanovljati novo nemško faro v zahodnjem Št. Pavlu. Na Njih težavno mesto so prišli č. g. P. Jeram, prof in prok. semenišča sv. Tom. v preteklem šolskem letu.

Zdaj pa še nekoliko o S. Eye, kjer pastorujejo č. g. T(ori). Mestice prav prijetno stoji poleg malega jezera, na katerem obrežju je menda pokopan poglavar indijanskega rodú, ki je nekdanj gospodaril tu okrog. Mali gozdič, okrog jezera, ga varuje hudih viharjev in povečuje njegovo lepoto. Ima kakih 15—1600 prebivalcev različnih narodnosti in različne vere, kar spriduče 7 cerkev po mestu. Katoliška cerkev je ena največjih in najlepših; a vendar je še premajhna za vso faro, ki je mešana (t. j. Nemci in Irci imajo skupno cerkev). Zatoraj hočejo še to jesen jo precej podaljšati. Tudi

prav lepo iz opeke zidano šolo imajo tukaj, podučujejo sestre frančiškanske.

Dasiravno je le malo število katoličanov, pravih katoličanov, pravih meščanov, ker so ti bolj naseljeni po okolici, imeli smo tukaj prav lepo procesijo v nedeljo po sv. R. T. Vže pri 1. sv. maši je bila blagoslovljena zastava podpornega društva sv. Janeza. Pri veliki maši je bila cerkev prenapolnjena, pa tudi zunaj cerkve je bilo že vse polno ljudi. Drugoverci iz mesta in dežele prišli so gledat tukaj še nenavadno katoliško slavnost. Letošnja procesija je bila še le tretja v tej fari.

Po veliki maši se je začela procesija, katera se je doveršila v najlepšem redu. Mogočni glas 18 stotov težkega zvona (edinega v celem mestu) iz zvonika, mestna godba, pevci in okoli 50 belo oblečenih deklic, ki so potresale pot pred sv. R. T., katero so nosili čast. g. T., je naredilo že tako ginljivi prizor še bolj veličasten. Altarji so bili vsi 4 prav lepo okinčani, za kar so se Nemci in Irci zelo potrudili in skušali drug drug zega prekositi.

Imeli smo tudi strašanski vihar ponoči 9. t. m. Napravil pa ni dosti škode, kajti gojzd nas je obvaroval več nesreče; le nekatera poslopja so bila poškodovana nekoliko; a zunaj na kmetih (na prairiji) jih je pa vender nekoliko tudi porušil. Tudi toča se je usula, pa le za trenotek in nato se je vtil dež in tako tukaj ni napravila dosti škode, kar pa kakih 30 milj od tukaj stanujočim ni tako prizanesla, ker jim je vse razdrobila daleč na okrog.

Dež in strašna vročina, začeni konca rožnika do sedaj, smo imeli skoraj vsak dan čez 90°—100° F. v senci in čez 120° na solncu, to je storilo, da je vse hitro zazorelo. Ta teden, 20. t. m., so začeli tukaj žeti. Žanjejo vsi le s stroji, ker s serpom žeti bi se ne izplačalo, zaradi prevelikih njiv, in bi se gotovo polovica žetve z zakasnenjem izgubila. A s stroji ravnati je tudi zelo nevarno, ker se dostikrat pripeti, da konji, nevajeni velicega ropota, se splaše in tako marsikateri delavec pride pod stroj in na ta način se ali zelo poškoduje, ali pa (kar se tudi zgodi), da kar na mestu obleži in tako nepripravljen mora stopiti pred Soduika. S tem sem svojo vrečico izpraznil, ako bode mogoče hočem Vam v prihodnjič kaj boljših novosti pisati kot danes.

Kar se osebnih reči tiče, Vam tudi ne vem dosti sporočiti. Kakor Vam je znano, bil sem le pol leta v modroslovju, pa mislim, da mi bojo za celo leto prišteli, ker delati sem moral preskušnjo z drugimi, ki so bili celo leto v modroslovju iz enakih stvari. Po preskušnji sem bil sprejet za Št. Pavelsko škofijo od č. g. škofa Ireland-a. Po novi naredbi Baltimorskega koncila bom moral sedaj še eno leto modroslovje študirati in 4 leta teologijo, tedaj še pet let... *F. K. *)*

S p o m i n

na zlato mašo v Šmartinem pod Šmarno goró.

8. avgusta 1886.

Naš skerbni župnik, preč. gosp. Anton Namre, so 3. avgusta t. l. spolnili petdeset lét, odkar so bili posvečeni, in so 74 lét stari dušni pastir ter zlato-mašnik.

Že 25 let je povestnično znamenito, — 50 let zgodovine je pa svetopisemsko in jo svitlo zaznamvano v zlatih bukvah človeškega življenja.

*) Lepa hvala za dopis; naročena stvar je zveršena in upam, da vse prav. V piamu več. Vred.

Prečudna je Božja mila in modra previdnost! — Iz malega zraste visoko, iz praha vzdigne dobrotljivi Stvarnik delavno moč; ponižni gospodujejo in starišem pokorni dolgo živé. Kmetijski sin je posvečen, bode častitljiv gospod duhoven v dolgem, težavnem opravilu kraljévem: 50 let delati v vinogradu Gospodovem; 50krat: 360 dni darovati Kristusa na sv. altari kalvarskem; 50 sto st. govorov v cerkvi pridigovati, v 50 letih po 50; več otročičev kerstiti, učiti, za ss. zakramente pripravljati, podučevati v potrebnih šolskih vednostih, bolne obiskovati, jim streči, na sto in sto mladine vpeljati v sveti zakon in še več sto vérnikov spremiti v hladni mirni grob počitka; v 20.000 dneh po 3—4 ure na dan moliti k Bogu za žive in mertve svoje župljane, za dobrotnike cerkvene, za spokornike njemu priporočene! Kdo je dovolj močan in živo serčan, da opravlja in opravi delo, ki je še angeljem nebeškim v prečudno sterjenje! „Srečen hlapec, imel si pet talentov in pridobil si še drugih pet!“ Hišni gospodar je tako pohvalil svojega zvestega delavca.

Že je letos izvanredno sveto jubilarno leto za ves katoliški svet; spoštovano in častitljivo je zgodovinsko vsako petdesetero leto; za našo Šmartinsko duhovnijo pa še posebno častivno in za celo ljubljansko episkopijo je znamenito to: Tukaj je letos (akoravno živé trije 50letni duhovni), in le tukaj slovesno opravljena jubilarna ali zlata maša.

Čuden je Bog v svojih Svetih! Častitljiv in sláven je toraj sveti petdeset-letni spomin.

Pretečeno celo cerkveno osmino (VIII. in IX. nedeljo po B.) in še dneve popreje, in še sedaj pozneje, je slovesen praznik v Šmartinski duhovniji.

Pač da, že popreje, na sv. Ane dan, so bile pričete priprave. Šmartinske deklice omivajo cerkvene klopi, stole, sperejo kamnati tlak; in ometejo ter očistijo obzidje, šolski otroci se ponujajo preč. gospodu očetu za družice. Sedmo nedeljo je pa oznanjena zlata maša in sedem bližnjih fará zvé slovesnost. „Danica“ razglasi, da preč. g. Šmartinski župnik obhajajo osmo nedeljo svojo jubilarno sv. mašo: dalje na široko po deželi gré ta glas. Eden prvih, ki častita zlatomašniku, je pa mili, ljubi msgr. nunski „gospod — oča“; lastnoročno pisana častika se glasi:

L. 5/8. 1886. Ljubi Prijatelj! Rad bi se 8. t. m. osebno vdeležil Tvoje slovesnosti, ker pa ne morem za 3/4,11 nikogar dobiti, da bi tukaj maševal, se bo pa moralo to v duhu goditi. Zdaj le še rečem: Deus, qui concessit durum jubilaria, hoc perficiat in adamantem gemam tandem ac lapidem pretiosum, quo resplendeat corona justitia, reposita fidei servo.

Iz slikarne.

Kdo ima prav? — Marsikteri bralci so že slišali o glasovitem slikarju Leonardu; bil je bogaboječ, pobožen in poštenjak. Danes mora nam povedati. Četudi je od njegove smerti že marsiktero leto preteklo, je vendar ta dogodek iz njegovega življenja še popolnoma nov. Leonardo prišel je svoj dan na nekem umetniškem potovanju v družbo protestanških móž, ki so smešili kat. vero, češ, da zahteva slepo verovati, posebno pa katoliški nauk o nazočnosti Jezusovi v Najsvetejšem. Cenili so to za nezmisel. Kalvinar je terdil, da kruh in vino le pomeni telo in kri Jezusovo; luteranar menil je pa, da kruh in vino postane telo in kri Jezusova le pri zavžitju in da brez zavživanja še zakrament ni. Med tem narisal je slikar Leonardo prav mirno in ob kratkem, pa prav dobro podobo. Na tej podobi viditi je bilo

Kristusa Gospoda in njemu na strani oba tako imenovana reformatorja, Lutra in Zwingli-ja. Pod podobo Boga in Odrašenika je pa zapisal besede: „To je moje telo,“ pod podobe obeh formatorjev pa besede njihovega razlaganja, namreč pod Lutra besede: „To bo moje telo,“ in pod Zwinglija besede: „To pomeni moje telo.“ Spodaj stalo je vprašanje: „Kdo izmed teh treh ima prav?“ — Ko je bilo risanje končano, dal ga je serbojezičnim sopotnikom. Ti spoznali so na prvi pogled neutajljivo resnico na tej podobi. Obmolknili so in nikdar več niso govorili tako prederzno o veri katoličanov. (Missbl.)

Iz življenja.

„Bil je trenutek ljubega Boga.“ Ime slavnega angleškega nadškofa Maninga bralcem ni neznano. Bil je protestant in visoki dostojanstvenik anglikanske cerkve; vsled potovanja v Rim postal je pa katoličan. Čudni nagib, da je pristopil k sv. katoliški Cerkvi, naj nam sam pove: „Bil sem v Rimu, obiskal sem muzeje, razvaline, cerkve, opazoval obrede, kakor vsi moji rojaki, mesto sem na vse strani ogledal. Nad resnico protestantovstva, katerega duhoven sem bil, nisem nikoli imel ne sence dvoma; še sanjalo se mi, da bom kedaj svojo vero premenil. V tem oziru ni nobena stvar kacega vtisa na me napravila in bil sem tako daleč od katoličanstva oddaljen, kot po svojem odhodu iz Angleškega. Nekega jutra stopil sem v cerkev sv. Ljudovika Francoškega. Na nekem altari bilo je izpostavljeno Najsvetejše, berzkone zaradi devetdnevne pobožnosti. Nič ni priprostejšega, nekaj sveč je gorelo, maščiki klečali so v priprostih koretljih v klopéh in nekaj malo vernikov molilo je v cerkvi. Bilo ni nič onega bleska, kakor pri sv. Petru, pa bil je trenutek ljubega Boga. V sercu čutil sem skrivnostno ginjenje, pol luči, pol vabljalivosti. Pervič v mojem življenju zdelo se mi je, da utegne tu biti resnica, in da ni nemogoče, da bi ne bil jaz še enkrat katoličan. To še ni bilo spreobrnjenje; bil je, in to ponavljam, klic Božji, in jest sem bil še daleč. Serca svojega nisem zaperl, molil sem, iskal, učil se z vso gorečnostjo in odkritoserčnostjo, katere sem bil zmožen. Luč širila se je z vsakim dnevom in milost dopolnila je drugo.“ V časnem oziru bilo je komaj mogoče kako bolj nekoristno spreobrnjenje h katoliški cerkvi. Maning bil je eden največjih učenjakov na Angleškem; bil je arhidijakon; za duhovnika (angleške visoke cerkve) ni bila prijetnejša stopinja mogoča; kot dostojanstvenik angleške cerkve imel je bogastvo, vpljiv in imenitno stopinjo. Imel je zmožnost, slavo, prijatelje. Vse to je minulo in moralo darovano biti s pristopom k tako sovraženi in merženi cerkvi Rimski; toda Maning je „slušal“, kakor je rekel, na glas od zgoraj, ki ga je klical; postal je katoličan in je zdaj nadškof; njegov vpljiv je velik. (Missbl.)

Marija zgodnja Danica.

(Prosto po Idi Hahn — Hahn + 1880.)

Z rajskega Danica dvora
Milo v solzni dol vesláš;
Lepši, ah, kot zlata zora,
Se pred Soincem lesketaš! —
Tvoji blaženi pogledi,
Mir lijó nam v dno serca,
Žar ljubezni, vtého v bédi,
Ljubljena Daničica!

Zvezdica! blagóst, dobrota
Tvoja, briši vse solzé,
Ki lijó, ker bol, grehota
Terla je čez noč sercé;
Naj zasije svit Tvoj krasni
V mračne nam oči solzá,
Ti jih spet zveseli, vjasni,
Ljubljena Daničica!

Zvezdica! kako otožna
Šta nam revnim noč in dan,
Če ljubezen skerb prezmožna
Tvoja oddalj se stran;
Če obličje skrivaš mило,
Tema strašna nas obdá,
Beli dan nam je mračšlo,
Ljubljena Daničica!

Zvezdica, v Tvoj žar milotni
Rado naše zrè oko;
Vari duše, da strahotni
Greh nam ranil jih ne bó,
Vtrujene krepčaj, Tvoj mili
Svit vse vódi do Boga;
Sveti še nam na gomili,
Ljubljena Daničica!

Radoslav.

Čemu prijatelj si prišel?

Tistim, ki se v hiši Božji zijalasto obnašajo.

„Čemu, prijatelj, si prišel?“
Veli ti Jezus v zakramentu, —
„Jaz sem z ljubezni te otél
A ti stojiš ves terd, ledén tu.“

Ne veš, da je ljubezni raj,
Molitve kraj tu hiša moja?
Čemu si prišel sem tedaj,
Ko mlačna vsa je duša tvoja?

Čemu, prijatelj, si prišel?
Kako vračuješ ti ljubezen?
Jaz čakam, da bi te objél,
Ozdravil vsako ti bolezen.

In ti, ko prideš v cerkev, zád
Razmišljen po kotéh ostajaš,
Se smejaš, pogovarjaš rad....
Me kakor Iškarjot izdajaš. —

Glej, moji angelji klečé,
Me v strahu molijo, častijo,
Duhovi rajski tu stermé,
Ljubezen mojo vsi slavijo;

Le ti, o človek! prah zemljé,
Ko sem iz ničnosti te vstvaril,
Zapiraš svoje mi sercé:
Sem li zato ti ga podaril?

Za angelje se nisem — glej! —
Ponižal v revo te doline,
Za njé prestajal ne poznej
Telesne, dušne bolečine.

V ljubezni zá-te le samó
Sem daroval življenje drago;

Sem bičau, križan bil britkó,
Kervi pretil oh zadnjo srago!

In angelj me slavi zató,
Me moli, me poveljuje;
A serce tvoje pa merzló
Ljubezen mojo povračuje. —

„Čemu prijatelj si prišel?“
Sem Iškarjota kdaj posvaril,
Ker serčno rad bi ga otél,
A on je milost zanemaril.

Čemu si prišel tudi ti,
Ker tu se védeš nespodobno?
Namesto hvale in časti
Me žališ, križaš vnóvič zlobno.

Glej! — konec smert, pogin je bil,
Oterpnjenega Iškarjota;
Če ti mu zlobno boš sledil,
Pogin bo tudi tvoja „dota.“ —

Radoslav.

Razgled po svetu.

O jetnikih, ki so bili pred kaj časom vjeti od Mahdijevcev in ki se niso še iz sužnjosti vernili, je škof Sogaro zvedil od nekega kopta iz Hartuma, da P. Ohrwalder in še en drugi misijonar (blezo br. Regnotto) sta iz sužnjosti ušla in pribežala k zamorcem v Džebel-Nubo, ki so se ločili od Mahdijevcev. Kordofanski gospodovalec Said Mahmud, ki se je v Mahdijevem imenu bojeval proti tistim, ki so zapustili Mahdijevo zastavo, je menda padel. Se vé, da pomoč tema dvema pošiljati bi bilo komaj mogoče, ker je sovražnik vmes, če bi bilo to tudi res. — Pismo iz Asvana naznanja, da tudi ena redovnic, Elizabeta Venturini, bi bila rešena iz sužnjosti in se pričakuje, da vsak čas pride v Asvan ali v Korosko.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Prosim še enkrat po Danici zdravja na prošnje Naše ljube Gospé in sv. Jožefa, bila sem že uslišana za prav velikoboljšanje, pa popolnoma dobro ni še bilo; zdaj se mi je pa bolezen zopet povernila. Zato zopet z velikim zaupanjem prosim za pomoč po N. lj. G., sv. Jož. in sv. Fr.; zahvalo bom po Danici razglasila, če je Božja volja, da ozdravim. — Bolnik, da bi bil previden in za zdravje. — Za lepo vreme. — Neka zmešana in zelo pohujšljiva razuzdanost. — Oseba za pravo spreobrnjenje in stanovitnost.

Koledar za prihodnji teden:

30. vel. serpana. S. Roza Lim. — 31. S. Rajmund. — 1. kimovca. S. Egidij. — 2. S. Štefan kr. — 3. S. Evfemija. — 4. S. Rozalija. — 5. Dvanajsta nedelja po Bink. S. Lavrencij Just.

Listek za raznoterosti.

Rojstni dan našega presvetlega cesarja obhajala je Ljubljana in vsa dežela slovesno, kar se dá. Prav tako; saj smemo Avstrijanci res ponosni biti na svojega oblastnika. Menda ga vsa Evropa nima vladarja, ljudstvu in sploh podložnikom toliko priljubljenega, kakor je Francišek Jožef svojim narodom. In kako tudi bi ne bil ljubljjen, ker sam res po očetovo ljubi svoja ljudstva. Spomnimo se le samo preblagega serca cesarjevega! Kjerkoli je velika potreba, ali nesreča zadene posameznika, cele mesta, kraje — pri prvih, ki na pomoč prihité, ki pomagajo, je cesar. Kakor so te dni poročali listi, je premilostni naš vladar do sedaj ob svojem cesarevanju v dobrotne namene razdelil že celih triindvajset milijonov goldinarjev! In ravno pripoveduje neki Dunajski list o novi dobrotljivosti njegovi. Ukazal je namreč Dunajski dvorni lekarni, da takim ubožnim bolnikom, katerim je po izreku zdravnikovem v okrevanje in okrepčanje treba nekoliko vina, naj daje brezplačno po eno steklenico vina „tokajca“. — Molimo, da nam Bog še dolgo dolgo ohrani toliko dobrotljivega vladarja!

Nekaj o križevem potu. V Ljubljani se je med ljudstvom razširila ta-le čudna misel: Če 14 združenih oseb en križev pot odmóli tako, da sleherni teh 14 odmoli le samo eno štacijo (postanek), ktere si pa med saboj razdelijo; — menijo, da je vsaka teh 14 oseb vseh odpustkov odpravljenega križevega pota ravno tako deležna, kakor če bi bila sama celi križev pot odmolila.

Eden ljubljanskih gospodov je to naznanil v Rim monsignoru kan. gosp. dr. Iv. Černiču in prosil, da bi to reč pozvedil in biagovolil pojasniti. Priljudni gospod Černič tedaj nam piše 23. t. m., da je o tej reči poprašal tajnika sv. odbora za obrede (S. Congregationis Rituum), kateri pa mu je odgovoril, da je ljubljanska ta navada brez podlage... Tudi je z glasnim nasmehom se začudil, da se more kaj takega misliti.

Pritožbe se slišijo, da večkrat kaki sprideni dijaki po deželi gospode (ali morebiti še druge ljudi) nadlegajo; o dvéh je bilo slišati, da sta celo še kradla? Naj bode torej sleherni previden in se varuje tacihi potepuhov. Odsihmal, ko je šolnica tako povzdignjena, bodo najberže marsikteri iz šol odleteli; naj toraj starši zgodaj skerbé, da se taki precej lotijo domá dela ali kacega rokodelstva. Sploh pa je potrebna reč, da vsak dijak, ko pride na počitnice, naj domá dela, da kaj poverne staršem, ki imajo stroške z njim med letom. Lenoba in postopanje je vseh pregréh začetek. Kteri se dela ne privadi, postane berač in postopač, ali pa celo tat, če mora šolo zapustiti.

Novosti. *Compendium Theologiae moralis* od Avg. Lehmkuhl-a S. J. 1886. Dobrih šeststo strani. — To delo je sicer drago (4 gld. 34 kr.), pa je vredno tega denara in tudi potrebno za duhovnega pastirja, kateri kaj enacega še nima. Veljavni Francozi, Angleži, Španjoli itd. hvalijo ta močno praktični „Compendium.“

Ernenerung der Mission. Pridige znanega misijonarja Fr. Ka. Weningerja 1886, 9. zvezek, 466 str. Cena 3 gld. 72 kr.

Die philosophische Lehre von Zeit u. Raum, od dr. Matija Schneid-a, 124 str. Cena 93 kr. Delo sicer je le za učene, pa več koristi brati ga, kot pri kozarcu sedeti.

Das Dogma von der Sünde und Erlösung im Lichte der Vernunft, spisal duhoven G. Pell 1886,

114 str., c. 1 gld. 12 kr. — Mi to tudi tako verujemo; kdor pa prečita obravnavo, škodvalo mu ne bo.

Von Betlehem bis zum Calvarienberg, oder die Liebe Jesu zu den Menschen 1886, knjižica čez 300 str., c. 93 kr. Pisateljka je znana Adele pl. Hoffelize. Pisano priserčno, kakor so vse njene dela.

Manna puerorum in sortem Domini vocatorum, za seminariste in druge mladenče, ki so latinščine večši; v Gradcu 1886. Prav lep molitvenik, velik del v dveh jezikih vstřic; toda Gradcarji so premalo prevdarili, da taki „pueri“*) veči del nimajo odveč beca, kajti nastavili so sicer lepo vezano knjigo (552 str.) na 2 gld. 15 kr.

V Skocijanu je 21. t. m. umerla dobrotna vdovranjcega zdravnika Varavna gospa Elizabeta Varavn in priporočuje jo sorodovina v molitev in blagi spomin.

Sv. maša v čast presv. Trojici je novo delo, ki ga je zložil mladi in pridni skladatelj g. Ign. Hladnik in posvetil svojemu učeniku gosp. Ant. Foersterju, stolnemu kapelniku itd. v Ljubljani. Na prodaj v kat. bukvarni po 60 kr. Bog daj srečo!

Č. g. Janez Rekar, duhovčen teržaške škofije v začasnem pokoji, je 20. t. m. po dolgi hudi bolezni v 64. letu svoje starosti, previden s ss. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal. R. I. P.

Lurški romarji so se pretekli terek domu vernili, 5 duhovnov in nekaj civilnih.

Katoliška družba rokodelskih pomočnikov je napravila preteklo nedeljo svoj letni izlet v Škofjo Loko in je imela v mestni cerkvi posebno službo Božjo s spodbudnim petjem. Večerna veselica pri g. županu na Štemarjih se je lepo in pošteno veršila in je posebno znamenita, ker se je vdeležilo tudi veliko domačih mojstrov in pomočnikov, ki nameravajo enako družbo tudi za Loško mesto ustanoviti. Naj se nikar ne odlaša ta prekornostna namera.

Sme-li človek biti hraber? ... Ne smé. — Bulgarski knez Aleksander je prederznega Serba naklestil. Plača za to je, da so mu za herbtom zanjke pletli in ga vanje zadergnili. Ko je knez v Vidinu vojno pregledoval, so ga v Sofiji odstavili, v Vidinu pa prijeli!

Tako je. Drugikrat naj pa še Serbe ponižuje in Bulgare zedinjuje!

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Č. g. kapl. Leop. Zaletel 2 gld. — Sestre 40 kr. — Naučni vodja preč. gosp. kan. L. Klofutar 5 gld. — Mengeški 10 gld. — Neim. 5 gld. — Č. g. J. Š. 3 gld.

Za sv. Očeta: Iz Šmartina pri Kr. 10 gld. — Neim. 20 gld.

Za sv. Detinstvo: „Miloščina za sv. leto“ 5 gld. — Č. g. M. Molek, kaplan v Šmartnem 3 gld.

Za varhe Božjega groba v Jeruzalemu: Neimenovan 20 gld.

Za afrikanski misijon: Neimenovan 20 gld.

Za sveto leto: Neimenovan 50 gld.

Za cerkev P. Jerko Barbariča v Fojnici: Neimenovan 35 gld.

Za misijone: Č. g. J. Š. 5 gld.

*) Nočemo pa s tim pikati; kajti „pueri“ so bili Rimljanom verli mladenči od 12. do 18. leta, tudi še stareji, in bila je to dobrikavna beseda.